

Европска комисија упозорила је Албанију да се уздржи од потеза који би могли да угрозе њен пут ка чланству у Европској унији, усред вишедневних протеста широм земље због развојног пројекта повезаног са зетом америчког председника Доналда Трампа.

Национални протести ушли су у седми узастопни дан у недељу, док грађани Албаније захтевају одустајање од изградње луксузног одмаралишта повезаног са Царедом Кушнером, зетом америчког председника Доналд Трумп. Противници пројекта тврде да он угрожава заштићено подручје у којем живе фламингоси, фоке и где се гнезде морске корњаче, пише Политико.

Европска комисија упозорава да би пројекат могао да доведе Албанију у сукоб са еколошким правилима ЕУ и да угрози затварање Поглавља 27, које се односи на животну средину, у приступним преговорима.

„Албанија треба да се уздржи од поступака који би могли да угрозе испуњавање завршних мерила и очекујемо да албанске власти делују без одлагања“, рекао је портпарол Европске комисије за Политико, одговарајући на питање о спорном пројекту.

„У процесу приступања ЕУ, у оквиру завршних мерила за преговарачко Поглавље 27 о животној средини и климатским променама, од Албаније се очекује потпуно усклађивање са законодавством ЕУ у овој области, укључујући Директиву о птицама и Директиву о стаништима“, рекао је портпарол, позивајући Албанију да поништи измене Закона о заштићеним подручјима и укине Закон о стратешким инвестицијама. Као део процеса приступања ЕУ, Албанија мора да усклади своје прописе са европским правилима заштите животне средине.

Портпарол је такође рекао да је албански министар животне средине Софјан Јаупај обавестио Комисију у Бриселу да су радови на пројекту обустављени и да ће процена утицаја на животну средину бити спроведена уз учешће организација цивилног друштва.

„Већ смо министру животне средине изразили забринутост због могућих недостатака овог пројекта“, рекао је портпарол.

Јаупај није одговорио на захтев за коментар до тренутка објављивања текста.

Протести, названи „Револуција фламингоса“ по фламингосима који настањују заштићено подручје, током викенда су додатно интензивирани, а све више демонстраната тражи оставку премијера Еди Рама. Албанско Специјално тужилаштво за борбу против корупције и организованог криминала, СПАК, покренуло је истрагу о контроверзним променама статуса заштићеног подручја и власништва над земљиштем из 2024. године.

„Примећујемо да је пројекат предмет текућих истрага СПАК-а, које наводно превазилазе питања заштите животне средине“, рекао је портпарол.

Рама је недавно изјавио за Политико да међу лидерима ЕУ тренутно нема много интересовања за политичке немире у Албанији. У интервјуу датом на маргинама

ЕУ-Вестерн Балканс Суммит у Црној Гори 5. јуна, Рама је такође рекао да „да није Цареда, никога не би било брига“ за овај пројекат.

Албанци у Њујорку, Лондону, Бриселу, Милану и Берлину, као и у другим градовима Албаније, придружили су се захтевима да се пројекат обустави и да природна богатства земље не постану жртва неконтролисаног туризма.

Албанија се, заједно са Монтенегро, сматра једном од водећих земаља кандидата за чланство у ЕУ, а Рама је поставио циљ да земља приступи Унији до 2030. године, уз завршетак техничких преговора до краја 2027.

Појачана пажња усмерена је на измене албанског Закона о заштићеним подручјима из 2024. године, за које критичари тврде да су отвориле врата великим грађевинским пројектима у еколошки осетљивим подручјима. Међу њима је и заштићено подручје Вјоса–Нарта, где се налази пројекат повезан са Царедом Кушнером, а за који још није спроведена процена утицаја на животну средину.

Брисел већ дуже време врши притисак на Тирану да укине Закон о стратешким инвестицијама из 2015. године, јер он одређеним пројектима омогућава убрзане процедуре које могу заобићи заштитне механизме ЕУ у области животне средине.

(Н1, Политико)